

[Søren P. Larsen.]

ninger angaaende Spørgsmaalet om Beskæftigelse her i Landet. Naar jeg læser den højtærede Statsministers Indledningstale, da Rigsdagen traadte sammen, saa maa jeg sige, at man kan jo nok ud af den Tale finde en Række Opstillinger over, hvad Regeringen tænker sig der skal sættes ind for Bekæmpelse af Arbejdsløsheden. Nu skal jeg ikke være ondskabsfuld og minde om, hvordan man fra socialistisk Side saa paa den Sag i 1929; jeg kan se, at ærede Medlemmer af Socialdemokratiet allerede smiler sødt ved Tanken om, hvor let det gik dengang. Det er jo betydelig vanskeligere nu, og naar man læser de forskellige saakaldte Trontaler, Statsministeren har holdt i de senere Aar — der var nogle Blade, der fandt paa at aftrykke dem, kort før Statsministeren holdt sin sidste Trontale —, finder man dér de samme Udtalelser om, at egentlig gaar det fortræffeligt, men det kunde jo nok gaa lidt bedre, og blandt de Opgaver, Ministeriet har sat sig, er ogsaa Bekæmpelsen af Arbejdsløsheden, og man kan imødesee, haabede han, en væsentlig Forbedring, der er Udsigt til forøget Beskæftigelse.

Det er Statsministerord, der ikke lover saa forskrækkelig meget, og kan de berolige de Steder, hvor de er tænkt at skulle berolige, skal vi fra Oppositionens Side intet som helst sige dertil. Men hvis vi fæstner os ved den Tanke, som Statsministeren selv har givet Udtryk for engang, at nu skulde vi have Planøkonomi, saa tror jeg, Befolkningen ser paa Planøkonomien, som man ser paa alle andre Foreteelser, og siger, at Planøkonomien skal kendes og dømmes paa de Resultater, den kan fremskaffe. Hvis Resultaterne af Planøkonomien er tilfredsstillende — den kan vel have sine Vanskeligheder, den kan medføre Besvær og Gener, men naturligvis, hvis Resultatet er tilfredsstillende, maa Befolkningen bære de Indskrænkninger og de Begrænsninger af den enkeltes Dispositionsfrihed, som Planøkonomien forudsætter. Noget anderledes bliver det, hvis Resultaterne af Planøkonomien ikke er tilfredsstillende. Saa siger Folk, som de siger i det praktiske Liv, at Træet skal kendes paa dets Frugter, og Planøkonomien skal kendes paa dens Resultater. Og tager vi et enkelt Omraade som Beskæftigelsen, saa tør jeg nok antyde, at det nuværende Ministerium har al den Magt, de kan ønske at raade over, med Hensyn til at give Arbejde og god Fortjeneste til alle. De har et lydigt Flertal baade i Folketing og i Landsting, de har Myndighed paa mange, mange Omraader; ja, jeg tør paa-

staa, at Ministeriet Stauning har større Magt over dansk Erhvervsliv og over Samfundet i sin Helhed, end nogen tidligere Regering har haft.

Tager vi saa Stillingen i Dag, som den fremgaar af Statistiske Efterretninger for 7. November i Aar, saa siges der dér, at Arbejdsløsheden i Oktober omfatter 85 508 arbejdsløse, det vil sige 18,7 pCt. Men disse 18,7 pCt. arbejdsløse, disse 85 000; der er talt op som ledige, giver jo ikke det endelige Billede. Der er nogle Tusinde personligt tilmeldte, og der er nogle Tusinde, der overhovedet ikke melder sig nogen Steder, men som ogsaa hører til de ledige. Men dertil kommer yderligere, som der staar i det samme Nummer af Statistiske Efterretninger, at ved Udgangen af Oktober var 3 087 organiserede Arbejdere beskæftigede ved Nødhjælpsarbejde i Henhold til Loven af 13. April 1938, og det paafaldende er, at Antallet af beskæftigede ved disse Nødhjælpsarbejder og Beskæftigelsesforanstaltninger af forskellig Art er ca. 200 lavere end i den forrige Maaned, hvor det, ved Udgangen af September, var 3 264. Men fra 1. Juli har man jo i Ministeriet omhyggeligt talt alle dem fra de arbejdsløses Tal, som beskæftiges ved Nødhjælpsarbejder, ved Beskæftigelsesforanstaltninger, ved Ungdomsforanstaltninger, ved alt det, der hører ind under 30 Mill. Kr.s Loven, der blev gennemført i forrige Rigsdagssamling. Det vil altsaa sige, at disse 3 000—4 000 Mennesker, det her drejer sig om, forsørges og beskæftiges efter en ganske særlig Lovgivning, og hvis man vil have det virkelige Billede af Arbejdsløsheden frem, er det min Opfattelse, at man skal gøre det, som man gjorde før 1. Juli i Aar, da man talte dem med under de arbejdsløse. Men hvis det kan lindre Ministeriet paa dets besværlige Vej paa Beskæftigelsesområdet, at man trækker dem fra, kan de Herrer saamænd godt gøre det. Vi kan saa lægge dem til, og Resultatet bliver jo det samme, nemlig dette, at Arbejdsløsheden er større, end Tallene giver Udtryk for.

Men der er mere endnu, der hører til her. I 1936—37 gennemførte vi en Lovændring, hvorefter Aldersgrænsen for Adgang til Aldersrente blev sænket fra 65 til 60 Aar. Det vil med andre Ord sige, at 5 Aargange, nemlig de fra 60 til 65 Aar, hvis de bliver ledige, er udeladt af Statistikken og forsørges og hjælpes gennem Aldersrentelovgivningen. Hvis det havde været et Venstreministerium, der havde lavet Statistik paa det Grundlag, tror jeg nok, vi havde faaet paa Hovedet. Det er et Fak-